

[Forsvarsministeren.]

det, at der i en sådan provinsby på 10 000 indbyggere udskrives 80 værnepligtige pr. sessionsårgang. Af disse 80 er der en afgang på grund af kassation på 20, således at der ialt bliver en indkaldelse til forsvarrets forskellige dele på 60. 20 pct. af denne styrke går til fodfolket, det vil altså sige ca. 12 mand. Det vil alene heraf fremgå, at der ikke engang i en provinsby med 10 000 indbyggere vil kunne skaffes en uddannet styrke af den størrelse, retsforbundet tænker sig, og det er klart, at vanskeligheden bliver endnu større, hvis man ville tage eksempler fra Midt- eller Vestjylland, hvor afstanden mellem beboede steder er så stor. Konsekvensen heraf vil igen være, at det vil skabe altfor store vanskeligheder at samle de pågældende styrker til øvelser og at anbringe dem i de små kaserner, som det øjensynligt er tanken at bygge, i hvert fald hvis der skal bygges på en fornuftig måde. Tænker man sig f. eks., at der for hvert amt i landet skal bygges på gennemsnitlig 5 forskellige steder — og det turde nok i praksis være et absolut minimum —, vil det sige, at der gennemføres et byggeri og etableres samlingssteder på ca. 120 forskellige steder rundt om i landet. Resultatet bliver, at man på den ene side får en mængde spredt og derfor uøkonomisk byggeri, og at man på den anden side næsten alle vegne får for stor afstand imellem de enkelte soldaters hjem og deres øvelses- og samlingspladser. Jeg understreger, at dette gælder alene for hærens forhold.

Problemerne for søværnet og flyvevåbnet vil blive endnu større. Det ærede medlem hr. Viggo Starcke talte om og har på sin gruppes vegne i det stillede forslag anført en del om begrebet beredskab. Ud fra en militær betragtning må et fornuftigt beredskab omfatte større samlede styrker. Der siges i indledningen til bemærkningerne en hel del om den politiske og tekniske udvikling under moderne forhold og om de særlige vilkår, et land som Danmark kan komme ud for ved pludselige angreb. Disse betragtninger i bemærkningerne strider imod den i almindelighed militært anerkendte strategiske grundregel, hvorefter det netop gælder om at koncentrere styrkerne for at skabe overlegenhed på de steder, hvor man søger en afgørelse. Retsforbundet har i sit

forslag til rigsdagsbeslutning åbenbart forvekslet dette med nødvendigheden af overalt at have små styrker, det er det, man i den nuværende forsvarsordning opererer med gennem lokalforsvaret og hjemmeværnet, der ganske rigtigt skal tage det første stød ved en landsætning enten fra søen eller fra luften. Det er efter den gældende ordning disse styrkers formål at begrænse fjendens operationer, men ingen har tænkt sig, at det skulle være muligt i en given situation ved hjælp af dette mandskab at hidføre en afgørelse. Denne må henlægges til de feltstyrker, man opererer med, der må være tilstrækkeligt samarbejdet og have en vis størrelse, hvis de skal kunne løse disse opgaver.

Den af retsforbundet foreslåede ordning går beredskabsmæssigt ud på, at beredskabsstyrken er hjemsendt og bestrider civilt arbejde, men indkaldes til mønstringer og øvelser samt til alarmerings- og anden vagt-tjeneste. Det fremgår ikke af forslaget, om beredskabet tænkes hjemsendt med våben og udrustning, men jeg må forstå på de udtalelser, det ærede medlem hr. Viggo Starcke fremsatte, at det vil være tilfældet. Jeg kan hertil oplyse, at man, forinden man her i Danmark besluttede sig til at indføre 18 måneders tjenestetid, indgående har overvejet at skabe den fornødne beredskabsstyrke ved mandskab, der var hjemsendt med våben og udrustning, men en sådan ordning er man på forhånd fra dansk side gået ud fra at NATO ikke ville kunne godtage som værende tilstrækkelig sikker i beredskabsmæssig henseende, og alt tyder også foreløbig på, at denne antagelse har været rigtig.

Som det vil fremgå af de bemærkninger, jeg her har fremsat, må den af retsforbundet foreslåede ordning betragtes som uanvendelig ved moderne krigsførelse, for det første fordi det fremhævede princip om spredning — og det er jo et grundprincip — kun skaber besværligheder for uddannelsen i større led og ingen rationel mulighed giver for indsættelse af koncentrerede styrker på de steder, hvor en afgørelse i givet fald skal søges, for det andet fordi den skitserede uddannelsesform ikke giver mulighed for at uddanne de soldater, som moderne krigsførelse kræver, og som kan sidestilles med udlandets, og for det tredje fordi det må anses for ganske givet, at et eksperiment af denne art vil